

Røða løgmans

skreytdøgurði fyri H.H. Drotningini í Norðurlandahúsinum 14. juni 2016.

Kære Deres Majestæt

Det er mig en stor glæde at byde Dem velkommen her i Nordens Hus.

Det er os altid en ære, når medlemmer af Kongehuset er på besøg på Færøerne.

Den 24. juni 1959 var som sådan en helt almindelig dag her på Færøerne. Alligevel var der en særlig stemning i luften denne onsdag. Der var noget højtideligt, spændende og usædvanligt under opsejling.

Fra Torshavns små gader kom folk hastigt gående - alle i samme retning. På kajen ved Eystaru Bryggju samledes de og kiggede forventningsfuldt ud imod det punkt, hvor de blå bølger blev ét med den tætte tåge.

Nu kunne det være når som helst.

Og så med ét udløstes spændingen. Det stolte og betagende Dannebrog kunne pludselig anes i den tætte tåge. Langsomt og elegant gled skibet ind imod bryggen. Den vinkende menneskemængde gjorde det helt klart, at regentparret, Dronning Ingrid og Kong Frederik, samt to af deres døtre, skulle være så hjerteligt velkommen til Færøerne.

Ifølge de færøske aviser fra '59 hersker der dog ingen tvivl om, at man på Færøerne især så frem til at se den kun 19 årige tronfølger, prinsesse Margrethe. For allerførste gang skulle hun nu træde på færøsk jord.

Her i Thorshavn havde Kvindeforeningen taget initiativ til at give Dem et samlet sæt af den færøske nationaldragt. Jeg har forstået, at Kvindeforeningens medlemmer var meget stolte af, at Deres Majestæt allerede under samme besøg havde taget nationaldragten på, som de havde foræret Dem.

De har altid båret den færøske nationaldragt med værdighed og ynde, og det er os en glæde at se Dem bære dragten igen i aften.

Deres Majestæt

Ved denne lejlighed hylder vi de århundreder gamle venskabsbånd imellem Færøerne og Danmark. Disse tætte bånd knytter vores samfund sammen - både industrielt, politisk og personligt. Disse bånd skal vi i fællesskab tage vare på, selv om omstændighederne skifter karakter i årenes løb. Forandringer sker konstant – og de sker stadig hurtigere.

Det er svært at forestille sig, hvilket indtryk Deres Majstæt fik av Færøerne på Deres første rejse hertil. Hvad tænkte den 19 årige oplyste unge kvinde fra København mon i sit møde med det lille isolerede samfund? Hvor kontakten til omverdenen var sparsom og uregelmæssig. Hvor flere bygder hverken havde vejforbindelse eller elektrisk strøm.

I 1959 var vi på mange måder langt bagud i forhold til udviklingen i Danmark.

Men siden Deres Majestæts første besøg på Færøerne, har vores lille samfund i høj grad skiftet karakter.

Vores forbindelse til omverdenen er nu i top, og det er infrastrukturen også. Grøn energi har høj prioritet – og vi vil gerne anerkendes som det moderne samfund, vi er. På højde med andre land.

Deres Majstæt har selvfølgelig selv set forandringerne, når De med jævne mellemrum har besøgt os de sidste 57 år. Men denne store forvandling har måske svært ved at manifestere sig i danskernes bevidsthed.

Uvidenhed og misforståelser i et fællesskab er en udfordring - men det kan også være sjovt. For eksempel var der en konkurrence blandt danske børn, hvor de skulle beskrive Færøerne. Nogle af svarene lød således:

“Det er i hele taget hårdt at være plante på Færøerne”

“Nogle af fiskene laver man til fiskeboller, og de andre laver man til skærpekød”.

“Færingerne har bygget verdens eneste bro over Atlanterhavet mellem Østerø og Strømø”.

Børn siger så meget sjovt. Men en undersøgelse viser, at den generelle viden om Færøerne ikke er specielt stor i Danmark. Og når der ikke er nogen viden, er det selvfølgelig vanskeligt at opretholde en interesse. Og hvis der ikke er en interesse, så kan det selvfølgelig svært at varetage et venskabsbånd.

På Deres vis bidrager De dog til at holde sammen på fællesskabet. Med Deres mange besøg på Færøerne de sidste 57 år, har De understreget Færøernes tilstedeværelse i Rigsfællesskabet. Og den årlige hilsen til Færøerne i Deres nytårstale har nok større betydning, end mange erkender.

Deres Majstæt

Modsætningen til udvikling er afvikling. Vi skal stræbe efter udvikling. Vækst. Visioner. Men i de forandringer, de nye tider vil bringe, er det vigtigt, at vi også husker vores historie. Vores fællesskab. Og at tage kærlig hånd om traditionerne og relationerne, så de ikke går tabt.

Færøerne har forandret sig. Det har Danmark, danskerne og verden også. Og det går stadig hurtigere.

Forandringerne kan også ses på det personlige plan. De har mødt mange lagmænd – men jeg har ikke før selv haft æren af at være Deres vært. Og den unge tronarving, der for 57 år siden for første gang kom til Færøerne, har forvandlet sig til en vis og respekteret regent, der nu i 44 år har stået i spidsen for Kongeriget.

Det har De gjort med stil og værdighed. Og altid med stor indsigt og respekt for det danske riges mangfoldighed.

Derfor håber jeg, at De føler Dem lige så godt modtaget på Færøerne, som den første gang De var her. Og ligesom færinger den 24. juni 1959 tog imod Dem, ønsker jeg, at vi også i fremtiden vil få æren af at tage imod Deres sønner og svigerdøtre – og ikke mindst Deres børnebørn.

Her til sidst skal jeg på vegne af det færøske folk overrække Dem denne fanfare, som er tilegnet Dem personligt, og som blev spillet for allerførste gang til festmiddagen i aften.

Med disse ord byder jeg jer alle sammen endnu engang velkommen og ønsker, at I får nogle gode oplevelser og et minderigt besøg på Færøerne.

Tak!

Aksel V. Johannesen

løgmaður